Q. D. B. V.

MISCELLANEÆ THESES,

MEDICO-CHIRURGICÆ,

QVAS

JUSSU AMPLISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ

PRÆSIDE

ELIA CAMERARIO,

PROF. P. MED. ET CONS. WIRT.

PRO LICENTIA,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS CONSEQUENDIS

EXAMINI PUBLICO EXPONIT

THEOPHILUS FRIDERICUS FABER,

NEOBURGENS.

AD D. JVN. MDCCXXIV.

TUBINGÆ,

Literis Jo. Cunradi Reisii Viduæ.

PARENTI OPTIMO
CHIRVRGO PERITO, CELEBRI
DOMINO
JAC. BALTHASARI
SIMONIO,
UNIVERSITATIS TUBINGENSIS CIVI ACADEMICO ET CHIRURGO JURATO.
NEC NON
VIRO
NOBILISSIMO EXPERIENTISSIMO & EXCELLENTISSIMO
DOMINO
JAC. WENDELINO
SIMONIO,
MED. ET CHIRURG. DOCTORI CELEBERRIMO
CIVITATIS LIBERÆ IMPERIALIS HEILBRONNÆ
PHYSICO PRIMARIO MERITISSIMO,
FRATRI SUO HONORATISSIMO,
DISSERTATIONEM HANC INAVGVRALEM
Cum voto Omnigenæ Felicitatis & summa Gratiarum Actione
pro innumeris in se collatis beneficiis
D. D. D.
THEOPH. FRID. FABER.

L. B. S.

On est quod Præfationem postulet. Miſcellaneas haſce Theſes Inauguralis Speciminis Diſputatorii, quod Statuta requirunt, voluimus eſſe fundamentum; haud dubitavimus poſſe eas Diſcurſui non infructuoſo præbere occaſionem ſufficientem. Vale.

Theſ. I.

Siccitas vulnerum, partibus cumprimis tendinoſis inflictorum, ſemper monſtri quid alit, ac ſæpè funeſta eſt.

Nguſtos Scientiæ noſtræ limites, & quàm parum penetraverimus hactenus in geneſin rerum, vel ſola puris in vulnerum cavo generatio docere abunde

poterit. Loquimur verò de pure laudabili, ad vulnerum ſanationem plurimùm conferente, & in ipſis quoque Capitis vulneribus raró detegendis balſami cujusdam frequenter obeunte vices. Hujus ſanè ſive ex ſanguine, ſive ex lympha geneſis inter abſcondita adhuc eſt quà modum ſpecialem fiendi, etſi utilitas ejus, atque ad obtinendam ritè ſanationem vulneris neceſſitas in aprico ſit. Unde & ſiccior juſto vulneris aſpectus non immeritò in ſanationis decurſu tenet medentes, qui vel pravam inde ſanguinis confuſamque diatheſin hariolantur, vel purulentæ materiæ translationem in Sanguineæ Maſſæ penetralia reformidant. Obtinet id potiſſimum in earum partium vulneribus, quæ tendinoſa ſtructura gaudent, atque ubi ſciſſæ læſæque tendinum fibræ graviter fuêre laceſſitæ, non in artubus modò, verùm & in ipſo Corporis trunco. Dabimus in imo ventre rei attentione noſtra digniſſimæ Exemplum memorabile: Vir robuſtus 17. mens. die horis veſpertinis adacto inter lites vi acuto cultro vulnus accipit tres à cordis ſcrobiculo digitos verſus dextrum hypochondrium remotum; extrahit æger ipſe illicò cultrum, inſequente hæmorrhagia largiore, ad aliquot ſanguinis æſtimata libras; cumque ſtilum chirurgi ad digiti profunditatem poſſent introrſum adigere, haud vanè conjiciebant, ſciſſo peritonæo in ipſam hepatis ſubſtantiam penetraſſe cultrum; deligato ex arte vulnere, vicinisque partibus, ut ſolent peritiores Chirurgi, munitis, æger non tam de dolore vulnus, vel viciniam ejus occupante querebatur, quam de punctione ſummè dolorifica totius dextri lateris, inde ab axillæ humerique confiniis, usque ad pedis calcem; æquabili vibratione micabat pulſus, at minor juſto ac celerior; talem eum Medicus hora poſt mediam noctem ſecunda deprehendit, non obrutum ſopore præternaturali, nec vomitu fatigatum ullo, nec conatu ad illum ſe oſtendente; mente ſibi penitus conſtante. Data ſunt remedia congrua interna, & extus quoque fotus convenientes

adhi-

adhibiti. Die (18.) inſequente ſiccum penitus apparuit vulnus; nec ſtilus adigi potuit, ubi die præcedente per peritoneum, revoluto in abdomen ægro, hôcque manibus verſus vulneris labia leniter preſſo vix paucæ ſanguinis atri amaricantis guttulæ prodiere. Lac injectum omne refluxit illicò. Levis erat tam in ſiniſtra vulneris parte à tactu dolor, & in cordis quem vocant ſcrobiculo ardor aliquis, ac preſſio. Appropinquante meridie illi quoque circa vulnus dolores evaneſcebant penitus, placidè poſt meridiem obdormiſcente ægro, qua etiam tranquillitate nocte inſequente, quæ diem menſis 19. præcedebat, liber à terrore, aut ſuccuſſione, ſomniisque gravioribus gaviſus eſt, ipſi etiam vulnerato lateri incumbens. Omnia per id tempus ex artis regulis agebantur ſolicitè ac decenter; permanſit idem vulneris ſicci ſtatus, idem ægri, uſque ad noctem, qua dies 21. ſuum capiebat exordium, qua quidem ex ſomnio cum terrore à ſomnio terribili excitatus eſt. Illuceſcentis diei illius horis antemeridianis horrore febrili corripiebatur, inſequente mox calore p. n. ſiti, ac laſſitudine majore, durior tum digitos tangentis feriebat pulſus, at æqualis tamen, perſiſtente ſemper eadem vulneris ſiccitate, purisque abſentia. Comparebat quidem die 22. tantillum purulenti, accedebant verò ſenſim circa præcordia anxietates, quæ uſque ad d. 23. capiebant incrementa, pulſu æquali, at celeri, rubente Urina, turbata poſtmodum ac rubro quoque ſedimento conſpicua; ſitis potentius incipit urgere, ſudor in ſomno largus profunditur. Conſpiciuntur in Abdomine veſperi puſtulæ ſeu veſiculæ; Noctem, quæ ducebat ad diem menſis 24. turbato ſomno ſudans tranſegit, eadem vulneris ſiccioris facies permanſit, auctæ & numero, & quantitate, confluentes etiam abdominis puſtulæ; verſus noctem pedes ſtupor occupabat. Matutinis diei 25. horis & augebantur in abdomine puſtulæ, & in pedibus prodibant rubentia tubercula; cætera eadem

 erant,

erant, donec die menſ. 26. referrent adſtantes deliraſſe ægrum à ſomno expergefactum, territumque eſſe, & concuſſiones paſſum; durus erat celerque pulſus; latius ſe per thoracem, artusque, etſi rariores in his ſe diffuderant puſtulæ albicantes; & cum tantillum puris haud pravi incepiſſet antea ſe aliquoties monſtrare in turundis atque Emplaſtro, id nunc parciſſimum erat, & tenacius, vulnusque proin ſiccius. Sopore æger ferè obruebatur continuo per hanc diem, ſtillante ex nare dextra parco ſanguine; veſperi vulnus abſolutè ſiccum terruit medentes, frigebant extrema, madebantque ſudore frigido, faciesque ad Hippocraticam, quam vocant, declinare cœpit; Noctem ſopore obrutus inter convulſivos tendinum ſubſultus tranſegit, delira excitatus reſponſa dedit, illuceſcente verò die menſis 27. blandè obijt. Ne in cadavere quidem ſtilo licuit in cavum abdominis penetrare; vulneris diameter non æquabat integrum pollicem, quo dilatato ex parte dextra inter fibras muſculi abdominis transverſi tantillum ſanguinis extravaſati conſpectum eſt, aperto peritoneo vix duæ cruoris unciæ effluxere, portio omenti putridi ac gangrænoſi abſceſſit à levi tactu, quà parte relictum erat adacti cultri veſtigium jam occluſum; rubebant inflammata inteſtina, tenuia ac craſſa; hepar in convexa parte obtulit vulnus fundens humoris putrilaginoſi parum, pollicis profunditate penetrans in hepatis ſubſtantiam, quæ pallebat potius, quàm ut inflammata conſpiceretur, injecta in arteriam, cavamque, & portæ venam aqua parum per vulneris hiatum regredi conſpiciebatur. Ventriculus inflammationis exhibebat ſigna, rubebat lien, renesque, lividas offerebant maculas, cor erat flaccidum. Plenius iſta in gratiam Tironum libuit enarrare, ut diſcant Symptomatibus in triſtibus iſtiusmodi eventibus probè attendere.

Quisquis novit ſtructuram integumentorum abdominis, & quantum in iſta regione ſubſit tendinoſi, ultrò agnoſcet, ad

roboran-

roborandam Thesin nostram apprimè facere historiam istam. Non evagabimur hîc ultra scopi limites in vulneris lethalitatem, si qui enim existiment, tanti non fuisse hoc Vulnus, cum forsan legerint, non omnia hepatis vulnera esse lethalia, facile tamen foret rectius ipsos edocere; Etsi enim non illicò affulserit periculum, mitiaque fuerint Symptomata, totus tamen morbi symptomatumque nexus ac decursus, tardam quidem, at certam tamen minabatur necem; tantæ profunditatis in hæpate vulnus, idque, ut sic loquamur, inaccessum, lentè putrescens eò majorem in omnem sanguinis massam diffundebat labem; sive enim pus ob febrilem turbatamque sanguinis crasim haud potuerit gigni, sive genitum in parte læsa omne resorptum in sanguinem infelici sydere fuerit, turbatio sanguinis increscebat in horas, transibatque sensim massa vitalis in necrosin, cujus clarissima pustulæ argumenta erant, quas non tam veri nominis purpuram albam diceremus, quam incipientis in sanguine corporeque necroseos soboles, prodromosque funestos; ipsum hepar adeò à naturali statu desciverat, ut ne quidem injecta vasis aqua refflueret ex vasculis.

Nos potius hâc vice attendimus ad siccitatem vulneris pertinacem; ista sanè frequenter conspicitur in vulneribus partium tendinosarum, adeò, ut mirum videri debeat curiosis, eam partem vulneratam, quæ aliâs metum solet incutere largissima lymphæ seu dictæ Synoviæ profusione, in aliis casibus, ubi pus debebat coqui, ac humectare vulneris ambitum, nil nisi siccitatem suspectam, ac sæpe funestam offerre. Ansam dedit huic meditationi nostræ occasione recensiti casus, Excellentissimus Facultatis Medicæ Senior, Dominus Archiater Zellerus; qui uti odiosam hanc siccitatem doloresque, per consensum in tendinosarum partium vulneribus diffusos cum illa conjunctos (quales & supra exhibuimus in ægro vulnerato) in castris crebrò observavit, ita animadvertit simul celebriores

Chirurgos

Chirurgos Caſtrenſes multum præſidii contra iſtam, quam in hac vulneris ſiccitate ſupponunt, puris in ſanguinem reſorptionem in Emeticorum uſu ponere; eſtque omninò operæ prætium, ut inquiratur, quid ab hoc remedii genere ſperandum hîc ſit; neque enim ſemper tantum, quantum in noſtrò hepatis vulnere, periculum ſubeſt (hîc enim nemo cogitaverit de Emetico exhibendo.) Sanè ſi aliquando Emetico exhibito ceſſavit vulneris ſiccitas, vix exiſtimaverim, ſubductum ſic ejectumve per emeſin fuiſſe id, quicquid vulneri defuit, purulenti; mallem credere ſuccuſſoriam, vim ſuam exerentis vomitorii commotionem, excitaſſe Spiritus languentes, excusſiſſe obſtructiones, agitaſſe aliter turbatos humores, ſubduxiſſe è primis viis cruditates noxias, ſicque non parum, etſi indirectè magis contuliſſe ad meliorem vulneris ſtatum. Non patitur ſcopi nobis præfixi ratio ut in iſta diffundamur latius, ſufficiat excitaſſe alios, ad rem diſquiſitione ulteriore dignam penitius ſcrutandam. Siccitas ſanè iſta indicare videtur in fibrillis nerveis ac tendinoſis ſtricturas, tenſiones, natosque hinc graves liberæ circulationis, ſecretionisque lymphæ obices, ſanguinis craſin valdè turbatam, vitiatamque, & quam veteres vocaſſent ſtrictam; tendentiam ejus ad putredinem ex ipſo hoc fonte promanare nemo non agnoſcet; clamantque omnes Hiſtoriæ noſtræ circumſtantiæ in gravioribus nervoſarum partium vulneribus ſiccitatem talem, purisque defectum eſſe meritò ſuſpectiſſimum.

Theſ. II.

Inoculatio Variolarum nec rejici omninò, nec commendari promiſcuè omnibus poteſt.

QUem Therapeutice ſubminiſtrat tertium remediorum fontem, Chirurgiam, eum jam dudum extendit, detorſitque

ſitque utiliter ad efficiendos morbos, vel potius morborum remedia; huc enim fonticuli, veſicæ excitatæ, ac ſetacea ſpectant; nunc verò eadem Therapeuticæ pars ad cudendos data opera morbos adhiberi cœpit, poſtquam inter Græcos, Orientis incolas, adhibita eſt ad excitandas pro lubitu variolas, earumque ſic malignitatem, ferociamque evitandam. Abſit ut methodum tritiſſimæ, lippisque jam ac tonſoribus notæ operationis hîc recenſeamus. Miremur potius ingenioſam inventoris primi induſtriam, audaciamque, quæ tantos paradoxæ primùm inſitioni ſucceſſus dedit, ut non inter Gtæcos modò celebraretur, ſed prætervolans quaſi Europam reliquam, rei licet novæ non ignaram, in Novam mox Angliam appelleret, quos non rei novitas ibi excitavit motus, imò ſeditiones, prævalente tandem ſiniſtris rumoribus arte nova, ac in ipſum Magnæ Britanniæ Regnum admiſſa, ubi non ſubſtitit intra plebis pauperculæ, quæ prima ſubiit, poſt captivos aliquot reos, tentamina, tuguriola, ſed ipſas quoque ſubiit Regias Ædes, ipſis Regni Hæredibus admotis inciſionibus iſtis, inſertoque pure variolas gignente, ſeu ſanguini inferente. Multi undique applauſus exaudiebantur, ſed nec defuere ſiniſtri rumores, obiiſſe etiam ex inſititiis variolis quosdam, alios paſſos contra ſpem omnem, ipſamque inſtituti rationem fundamentalem recidivam, iterumque variolis fuiſſe correptos, alios ex benigni puris inſertione malignas contraxiſſe variolas; tantumque valuerunt iſti dubio procul rumores, ut qui aliâs tentare avidius nova, aut imitari cum ſucceſſu alibi tentata promtisſime creduntur Galliæ Chirurgi hactenus ad ſuſcipiendum, quod vicinis probatur Anglis, grave negotium haud acceſſerint, etſi tantas in eorum Metropoli ſtrages edat dira variolarum rabies, ſummis imisque funeſta, ac formidabilis toti Regno; Nec dubitandum tamen, ſeria agi de re tanti momenti introducenda conſilia in Aula, tanta circumſpe-

ctione & Regis sui, & Magnatum, & Regni totius curam gerente.

Nos verò qui & rem istam disputationis nostræ voluimus esse materiem, exemplis jam non agimus, sed rationem reddimus theseos à nobis præmissæ. Non audemus rejicere simpliciter, quod tot passim exemplis comprobatum fuisse feliciter scripta virorum gravissimorum plenissimè nos edocent. Cui enim non optabile sit remedium, quod morbum subdola malignitate vitæ nunquam ferè non, in adultioribus maximè insidiantem, convertat in morbum benignum, mitem, vix lecto ægrum affigentem, brevi transeuntem; si maximè securum eum reddat, qui hac via sibi adscivit variolas, ut metuere ab iis sibi impostertum haud debeat. Neque igitur dubitamus esse homines non paucos, quibus insitio ista purulenta salutaris esse queat, ac prosperrima; quinam verò illi sint, ac quomodò agnoscendi, id difficilius paulò arbitramur determinatu. Nec diffitemur enim, id remedii, vel morbi potius factitii genus non audere nos promiscuè commendare omnibus, vel ideò saltem, quod equidem supponatur, ex variolis benignis desumtum pus immitti in incisiones homini sano factas, quodque id deceat omninò supponere, si locum debeat habere operatio ista insititia; quis verò te certum reddet, variolas, quarum saniem educis, esse benignas, cum & malignissimæ sæpe usque ad ἀκμὴν morbi mentiantur benignas, ac tum demum subitò prodant genium suum perversum, pravumque; quis dein ausit sibi promittere pus ex benignis variolis extractum in quocunque subjecto æque benignas protrusurum pustulas; immittis incisioni factæ linteolum pure madens, aut instillas saniei guttulam, moleculæ purulentæ rapiuntur in leges motus sanguinis prope incisionem circulantis, absorbentur ab osculis capillarium, quæ scissa sunt, vasculorum; quam tenue fermentum, lentè quidem, sed potenter omnem sanguinis massam, per

tot

tot viſcerum mæandros diffuſam, jugiterque agitatam, ſenſim ſenſimque turbans, in ſui motûs leges cogit omnem fluidi vitalis molem; jam cogita quæſo incidere pus iſtud inſtillantem in cacochymicum corpus, vel tale ſaltem, quod ſcateat heterogeneis, ac parum æqualiter incoctis mixtisque maſſæ toti particulis, quantæ hîc turbæ, quàm violenta Symptomata, quanta porrò malignitas erigere caput ſubitò poterit, ac conſpirare in ægri perniciem, qui forſan tam graviter haud fuiſſet decubiturus variolis naturæ conſueto curſu invadentibus, vel ab iis planè futurus liber. Hæc tamen ſufficiunt ad fulciendam theſin propoſitam; res tota non ratiociniis, ſed tentaminibus crebris decidenda erit; ad id verò mora opus eſt, ſi certi velimus eſſe de immunitate eorum qui artificiales paſſi ſunt variolas; qui naturaliter iis tentantur non raró bis, imò ter laborare ſolent incertis intervallis; ratio ad minimùm vix hactenus ulla allucet, quæ artificialibus variolis privilegium heic adjudicet; res igitur Experientiæ relinquenda, quæ cum jam eousque invaluerit, ut vel Regiæ ſtirpis perſonas ſubjecerit tentaminibus iſtis, brevi forſan ſi Gallia ſequatur exemplum iſtud, ubique dominabitur. Ecquid enim Gallis probatum alii non recipiunt?

Theſ. III.

Fiſtulæ Lachrymali dicata ſubtilia Inſtrumenta Anelliana non ad ſolum obſtructionis ſacci naſalis caſum reſtringenda ſunt.

EGregium Artis inveniendi ſpecimen publico dedit Ingenioſiſſimus Anellus, cum pertinaci ſtudio, ac meditatione indefeſſa Illuſtr. Abbati Genuenſi Fieſquio, cui initia lachrymalis Fiſtulæ moleſtum incipiebant faceſſere negotium, mederi ſuſtinuit. Si quid in iſtiusmodi gravi negotio efficere

poteſt ægri præcipua Nobilitas, ſplendorque ac divitiæ, cupidum gloriæ ingenium ſtimulantes ad inveſtiganda ſolicitè remedia, id ſanè omne ipſa re ac praxi exhibuit tum præſtititque Anellus, cum maximè faveret fortuna (ita enim vulgò benignam Dei providentiam appellat mundus) offerretque fiſtulam benignam, (ſi ulla benigna eſt fiſtula) ac in principiis ſuis conſtitutam. Abſit verò ut dicas, facile fuiſſe talem fiſtulam nuda ſacci naſalis obſtructione conſtantem, nec ad cariem oſſis progreſſam tollere ; fuerit enim hoc facile Anello inſtrumentis inſtructo, omni ſanè his deſtituto erat difficillimum. Et quotusquisque eſt, qui ab opere jam ſuſcepto non deſtitiſſet, cum prima tentamina toties eſſent irrita ; qui juſſu Anelli ſtylum tam tenuem primus globulo ſuo inſtruere juſſus fuerat Gallus artifex ſexaginta ſtylos perdidit ac confregit, antequam unus ipſi ad votum ſuccederet ; quis verò eſt, qui facilè toties faciat ejusdem rei non ſuccedentis tentamen? conſtringebatur inſuper Inventor æquè ac Artifex intra terminos anguſtiſſimos, puncta lachrymalia vix ſetam admittunt, oportebat igitur ſtylum conficere ex argento ductilem ſeta tenuiorem, & globulo tamen inſtructum in apice, ea quidem lege, ut diameter globuli ſetæ Diametrum non excederet, imò & canalem ex metallo eodem requirebat hoc malum ſetæ diametro craſſitie ſua æqualem. Obtinuit hæc pertinax induſtria, inventumque egregium eò per hos gradus feliciter perduxit ut & Abbatem brevi reſtitueret, & paulò poſt Auguſtam Potentiſs. Sardiniæ Regis Matrem eodem fiſtulæ metu liberaret. Ea verò fuit modeſtia, & veritatis amore Inventor, ut ipſe reſtringeret uſum Machinulæ ſuæ ad fiſtulam ſimplicem ex occluſione ſacci naſalis ortam, hanc enim tenui ſtylo pertundere, & ſordes ſacculi Siphunculo ſubtili, injecto liquore congruo eluere docuit. Meretur applauſum præſtantia æquè ac ſubtilitas inventi, & quò magis id contemplamur, eò ampliorem nobis videmur

con-

conſpicari ejusdem uſum; quam uſûs amplificationem extenſionemque, ſi inanem libeat vocare ſpeculationem, eò id facilius tibi indulgebimus, quod in Diſputationibus Academicis nec novum ſit, nec vetitum ſuſpicari, tentare, imò & nonnunquum à propoſito ſcopo aberrare. Non dicemus fiſtula nondum præſente, glutinoſis tamen humoribus, eorumque affluxu minantibus, poſſibilemque reddentibus Sacci naſalis occluſionem, vel & acrimonia iſtius humoris largiter affluentis erodente tantiſper orificium, ut concreſcere id dein facilè queat, poſſe tum præſervando & muniendo partes has lenes travmaticorum, atque abſtergentium injectiones eſſe perquam utiles, id enim ipſa rei evidentia quemvis facilè docuerit. Nec monebo, in ſimplici fiſtula occluſionem ſacci non ſtatim pertundendam ſtylo, cum mora aliqua injecti parcius liquoris congrui plus præſtare queat in mundificando iſto parvulo receptaculo, quam ſi aperto orificio ſtatim rurſus effluat, namque & hoc ex ipſa mali hujus natura fluit; poteſt ſanè ſtatus naſalis ſacci in ſimplici etiam fiſtula varius eſſe, cum vel ſine eroſione ſuperficiali, poteſt eſſe ſiccior glutinoſo muco obſitus, omnibus iſtis inſerviunt hæ injectiones. Nec aberraverim forſan penitus, ſi dixero, facta jam eroſione, oſſe jam tantiſper denudato aliquem ex injectis per hunc ſyphunculum liquoribus redundare fructum, ſi nimia iſta læſio non ſit; quoties enim accidit, ut nudatum alicubi os præſervetur à profundiori eroſione applicatione eorum quæ oſſis putredinem ſeu cariem impediunt, ſive ſecedant dein aliquæ tenuis oſſis lamellæ, ſive & ſine iſta ſeparatione (cujus Exemplum ſubminiſtrant in cranio Ruiſchianæ obſervationes) ſenſibili. Nec inutile fuerit injectiones in ſacculi naſalis ulceratione, eroſione, imò & in oſſis carie proſequi, ijsque inſiſtere, annon enim plurimum lucramur, ſi progreſſum mali ſiſtere liceat; ſic enim non raro forſan monſtrabit natura, injectionibus his viam complanantibus

 ratio-

rationem, quâ dein tutius delicatæ fiſtulæ, quam vocant, Operatio inſtitui queat, quæ haud infrequenter ſine ſucceſſu tentatur. Quid autem vetat, quò minus injectionibus iſtis in lachrymalia vaſa utaris in Ophthalmia infantum diuturna ac refractaria, non ſaltem ad occluſionem ſacci naſalis, quam minari & acrium, & viſcidulorum humorum jugis affluxus queat, impediendam. ſed & ad eluendas, quæ forſan ſacculum naſalem nondum plane occluſum tum occupant, ſordes ſpiſſiuſculas, quæ ſub mora diuturniore valdè fieri acres, & regurgitare per punctum lachrymale ad ipſum ſubinde oculum queant, eumque ſic ſatis jam laceſſitum, magis adhuc vellicare atque irritare, ſicque inflammationem obſtinatam augere ac fovere. An in quibusdam faucium malis profundioribus hâc via ferre ſupetitas liceat, illi diſquirant, qui vel ea uti jubent ad juſculi, occluſo fato ſiniſtro ac conſtricto ore, injectionem pro nutritione, vel qui non dubitarunt vina Burgundica hac ſemita in corpus puerorum tentamini expoſitorum inſtillare. In quibusdam Coryzæ ſpeciebus, in immodica ſternutatione, in hæmorrhagijs narium, in membranæ illas ſuccingentis eroſione altiore, in ulceribus illius, imò Ozæna, in ſcorbuticis, aliisque analogis affectibus & Oſſi narium, & cartilaginibns acrimonia ſua detrimenta minantibus, imò & in ipſo, qui nares fauceſque infauſtis ſuis perrepit ramificationibus, Polypo, quid valeat præſtare hæc methodus, malumus nunc relinquere aliis altius penſitandum, qui ſtudemus hîc ex inſtituti ratione brevitati. Erit verò etiam, ſi penitius rei attendas, quod conferre queat Siphunculus tenerrimus in iis locis, quæ facilioris ſunt aditus atque amplioris, cum ſcilicet lenior allapſus liquorum affundendorum requiritur; Non loquor jam de injectionibus in fauces vel tumidas, vel viſcido obductas muco, vel inflammatas, quæ non ſemper æquè commodè ferunt injectiones majori ſiphone factas, quibus non raro graviter, dolenterque afficiuntur,

ciuntur, imò irritantur; ſed id ſolùm monebo, non futurum inutile, ſi partes exulceratæ, inflammatæ, cavitates, ſinusque ubi nervi denudati, ſenſilesque admodum fibræ, injectiones fortiores, largioresque non niſi ægrè ferunt, rore hujus ſiphunculi blandiſſimè perfundantur, cum liquores per ejus tenellum oſculum tenuiſſimo filo protruſi in innumeras disjecti guttulas placidiſſimè allabantur partibus teneris, ac denudatis. Imò eſt adhuc aliud, tenuem hunc ſtilum, ac Siphunculum maximè commendans argumentum, ac momentum, anguſtiſſimi ſcilicet ſinus, ac inconſpicua foraminula, qualia in fiſtulis paſſim, queis Scirrhoſi calloſique tumores frequentius quaſi quibusdam cuniculis perfodiuntur, ſeſe offerunt, quò ſæpe ordinarii Siphones penetrare, immittique haud queunt: ne verò exiſtimes inani hæc ſpeculatione duce me effutire, en tibi hiſtoriam morbi nuper oblati, ubi revera tale fiſtula orificium obtulit, quod ſumma cum moleſtia ægri lotium largiter dimittit, ordinarium verò Siphonem minimè admittit; recenſemus id in gratiam Tironum, quibus talia ſcripta Academica unicè ſcribuntur, doctioribus talia nova non ſunt. Diuturna ac virulenta Gonorrhæa Vir quidam obrutus eſt moleſtiarum ingenti faſce, extillans tam diu acris ac diverſicolor ſanies urethram ſenſim graviter afflixit, inflammavit, exulceravit, auguſtioremque ſtricturis & excreſcentijs reddidit, ut quandam quaſi contraxerit calloſitatem, quæ & intra ejus ſe limites haud continere paſſa eſt, ſed latius extenſa occupat omne quod inter anum ſcrotumque eſt perinæum, duritie quidem latiore, alicubi tamen in perinæo corroſivi liquoris alluentis indeſinenter acerrima, cauſticaque vi ſubtiliſſimè perforata, fiſtulamque formante hactenus inexpugnabilem, ac vel ideò permoleſtam, quod ob urethram per omnem ſuam longitudinem auguſtatam, ſtrictioremque redditam, plus ferè per fiſtulam effluat urinæ, cum emittere eam ægrotus cogitur, co-

gitur

gitur verò frequenter non ſine moleſtia, quam per urethram ipſam, utut ea ſit extremæ fiſtulæ anguſtia, ut vix acum admittat tenuem; En verò tibi caſum cui Anelliani congruent Siphunculi, ubi enim vel ſeta admittitur, ibi & iſti tubuli immitti queunt ad inſtituendas injectiones ſcopo convenientes, eſſe verò injectiones hîc quàm maximè neceſſarias vel inde eluceſcit, quod in recondito fiſtulæ ſinu colligatur ſubinde purulenta ſanies viſcidula, cavernulas iſtas opplens, quæ antequam fluere perſe ex anguſto fiſtulæ orificio queat, excitat in ægro febrilia ſymptomata, quæ non niſi anguſtis ſinubus evacuatis exhauſtisque effluxu ſaniei iſtius ceſſant, urina tum & liberius rurſus effluente, etſi largius per fiſtulam quantumvis anguſto patentem exitu, quàm per urethram; Quis verò hic non agnoſcet ſubtiliſſimi ſiphunculi uſum valdè commodum, ad diſponendam citius viſcidulam hanc corruptamque ſaniem ad effluxum, præcavendaque proin febrilia illa ſymptomata, ac metum majoris tum eroſionis, tum occalleſcentiæ in ſcirrhum tandem maligniorem facilè degenerantis, donec Chirurgica manu exercitatiore malum radicibus altis firmatum, ſi quidem ſperare id fas ſit, plenius tollatur. Sed non libet immorari diutius fœtentibus his ſubtilitatibus. Iſta ſaltem cogitationum ſomnia nobis ſuggeſſere elegantiſſima illa, & ſubtilitate ſua atque utilitate maximè commendanda inſtrumenta, quæ, quod in principio ſtatim agnovimus, ſpecimen præbent artis inveniendi verè practicum, in quod inventor non caſu, quod fieri plerunque ſolet, incidit, ſed attenta circumſtantiarum omnium collatione atque conſideratione.

Theſ. IV.

Catheterum variæ ſpecies, ſtructuræ, applicationes dijudicandæ ſunt ſecundum ſcopi varietatem.

Quæ

QUæ mala ſequantur Catheteris frequentem applicationem in Centuriis Ephem. Nat. Cur. egregiè oſtendit Excellentiſs. Riedlinus, exemplo Viri octogenarij Illuſtris, cujus ob collectam in veſica urinam Cathetere à Chirurgo minus dextrè applicato ſanguinis fluxus concitatus eſt, etſi verò peritior alius Chirurgus frequentius dein, agiliusque eduxerit urinam, donec illa liberius iterum flueret, tamen frequens iſta, utut neceſſaria omninò applicatio Catheteris, ægrum tum reſtituens, ut ea per triennium integrum non amplius habuerit opus, poſt ſe reliquit frequentem ad reddendam urinam ſtimulum, & muci perpetuam excretionem, qua ceſſante ſtatim exardeſcebat in ſenili corpore febris, quæ & tandem imminuto multum fluxu illo conſueto pultaceo anomala atque inexpugnabilis facta vivorum numero decrepitum ſenem ſubtraxit. Hîc ſane, judice Celeb. Viro, Catheter malum neceſſarium fuerat, alia neceſſaria mala, frequentem mictionem, & ſpiſſiuſculi muci perpetuam egeſtionem poſt ſe trahens, his enim ceſſantibus defecit ſenile corpuſculum.

Nec diffitemur ſæpè id Catheteris uſum nobis reddidiſſe exoſum, quod ſub applicatione manu etiam non imperita facta, ſemper aliquid cruoris excernatur, exprimaturque, quod uti ſine vaſculorum ruptura, ac continui læſione fieri haudquaquam poteſt, ita metum facilè incutit gravioris mali facilè inde, ſaltem in debiliore ſubjecto ſuccedentis. Nec carere tamen Inſtrumento illo atque Operatione poſſumus, ſit igitur illa ſemper commendatior methodus, quæ minimum in urethra ac veſicæ ſphinctere, meatibus tenerrimi ſenſus, inferat violentiæ. Recentiores ſanè Gallorum Catheteres æquabili curvatura juxta majoris circuli arcum inflectuntur, cum antiquiores minoris diametri ſemicirculum quaſi parti rectà protenſæ adjungant, hinc & diverſa applicatio, illis elevato membro deſuper immittendis, ſine converſione Catheteris, ſolam

C de

depressionem insequente urinæ fluxu, cum hi sursum intrusi convertantur demum in vesicam admissi, sicque exitum urinæ concedant. Nec spernendum est Argentoratensis Cel. Chirurgi D. le Maire inventum, cujus Catheter in apice apertus rotundo foramine nulla in lateribus, nec rotunda, nec oblonga habet foramina, stylo autem oblongum in apice globulum gerente clauditur, qui viam parat Catheteri, nec quidquam vel muci, vel puris, aut filamentorum, uti aliis catheteribus accidere potest, obstruere valet aperturam tubuli, Cathetere in vesicam plenè admisso demum protrusione styli ulteriore pro emittenda urina aperiendo; modo & melius complanetur tubi orificium, poliaturque exactius globulus styli oblongus. Est & ubi Catheteres flexiles, sive tenui argenteo stylo, sive crassiore plumbeo instructi magis commendari debeant; uti & inæqualis crassitiei Catheteres prorsus necessarii sunt. Plumbei verò illi canales ac sic dicti Catheteres stylo quoque plumbeo instructi urethræ magis inserviunt, tum apertæ servandæ, tum dilatandæ, tum etiam liquoribus perfundendæ, aut pulveribus aspergendæ &c. Qualiscunque verò fiat Catheteris applicatio, quacunque ætate fuerit æger, semper lenissima agendi ratio commendanda est ob partium teneritudinem; cum maximè eum sæpe in statum urethra perveniat, quo vix admittit Catheterem, sive obstent Carunculæ adeò famosæ & controversæ, sive aliæ variæ formæ excrescentiæ, sive cicatrices & angustationes aliæ canalem coarctent, stringantque; quò ea pertinent, quæ in Centuriis Eph. Nat. Cur. per Ill. D. Bar. à Brunn, & Excell. quoque D. Genselius eruditè ac solidè deducunt.

Thes. V.

Sectio calculi in Hypogastrij pubisque confinio incipit

cipit reviviſcere, tentaturque jam denuo Chirurgis, dubites tamen an Chirurgi receptam Methodum facilè ſint deſerturi.

Miremur fata hujus graviſſimæ Operationis Chirurgicæ. Sectio hæc, quam vocant Altioris Apparatûs (du Haut Appareil) à FrancoLauſanenſi in prægrandi calculo adhibita, nec tamen ideò aliis commendata evanuerat quaſi ex hominum memoria; Methodus recepta tum minoris, tum majoris ut loquuntur apparatus unicè omnibus arridebat; donec Paradoxus ille Franciſcanus (Frere Iacque) nova Methodo pugionem ſuum audacter nova operationis ſpecie latum pollicem ab ano in latere ſiniſtro, verſus angulum per oſſium pubis cum Iſchio conjunctionem formatum, ſive juxta interius oſſis Iſchii tuberculum adigeret, magno primùm ſtupendoque applauſu, non ſine ſtrage tamen ægrorum frequenti; Ipſa verò Viri crudelitas, & negligentia tot ægris funeſta, (cum negligeret cannulati Catheteris vel conductoris uſum, ſcinderetque ſæpius veſicam aliquot foraminibus pertunderetque, unà etiam cum inteſtino aliquando, & in fœminis cum uteri vagina) brevem ipſi hanc gloriam indulſit. Nec diffitebantur tamen magni nominis Chirurgi operationem ejus ſolicitè adhibitam laudem mereri; agnoſcitque Cel. Dionis, ea ſe permotum ad æſtimandam, imò præferendam communi viæ utriusque apparatus altiorem illum Franci apparatum, ipſam veſicam audacter in ſummo pubis pertundentem, ſi repleta plene injectione aquæ veſicâ, ac turgente, ritè ſectio fiat, quam diligenter deſcribit. Agnoverant id Viri dexterrimi, at prævaluit tamen Ordinaria methodus, utut enim Bonnetus eam in Cel. Noſodochio Pariſienſi dicatur crebrius inſtituiſſe, altum tamen apud alios de ea ſilentium fuit, donec in Anglia nuper in ſcenam ea reduceretur (etſi & in Galliis quidam ejus me-

ditarentur renovationem , & expolitionem) imò & in Publicum admitteretur Nosodochium. Nemo non agnoscet, requiri insignem in operante dexteritatem, nec tam facilem forsan esse in grandiori fissura vesicæ coalitionem, etsi & huic mederi doceat Dionis; nec facile tamen erit Chirurgis relicta ordinaria receptaque via, hanc sequi novam, speciosam quidem, at multa attentione perficiendam, quam minorem requiri credent in consueta sectione jam ipsis familiari. Forsan diversa calculi magnitudo, figura, adhæsio, vesicæ dispositio, aliæque circumstantiæ Chirurgis prudentibus indicia dabunt, quanam uti operatione ac apparatu debeant, siquidem & nova hæc prævaleat. Unius positio, etiam hîc, non est alterius exclusio.

Thes. VI.

Oculorum Scarificatio testatur de progressu atque incrementis Chirurgiæ, ea etiam tentantis, quæ olim nemo facilè attigisset.

QUid oculo tenerius, quid delicatius? blanda ejus teneritudo remedia requirit; at non rarò tamen acrioribus quoque tentanda est pars attactus durioris impatiens, non solùm quod ea illam graviter afficiant, quæ spiculis ferè carent, exemplo pinguedinis viperinæ, sed quod & acriora subinde peregrina in bulbo varia specie enata requirant, imò & ferri aciem suspensa manu unguem separantis, aliaque instrumenta; Nec dubites crudelem primum visam fuisse acus puncturam in ipsa bulbi intima penetrantem in suffusione, obicemque radiorum deprimentem, sive is membranula fuerit pupillæ obducta, sive crystallinus opacus. Nunc verò & Scarificatio, vilis ac ad imos Chirurgorum ordines relegata operatio, ad oculum

culum usque assurgens nova radiat nobilitate, Wolhusiano hoc ausu, inventoque reddita illustrior. Nec poterat quidquam suscipi rationi magis congruum, cum myriades heic sint vasculorum, infarctorum sæpe ad scarlatinam usque rubedinem stagnante sanguine, cujus tum eductio, & in aliis casibus revulsio, subductioque non potest non esse optabilis; obstiterat verò hactenus teneritudo partis tam excellentis, iteratas ferri vel profundiusculas puncturas minime ferens aut scissuras viam stagnanti sanguini parantes. Quò verò non assurgit profundior meditatio Viri huic rei partique unicè intenti, indeque æstimati. Quicquid tenella rumpere vascula exitumque cruori procurare valet aptum negotio judicabatur. Facile igitur erat Ingenioso Viro relictis rigidioribus metallorum spiculis in vasto Naturæ regno mitiores detegere materias, quæ aperiendis vasculorum tunicis tenuissimis essent pares. Quænam verò illa sunt spicula, quæ lanceolæ, hamulive scindentes, at subtiles. Id quidem hactenus inter arcana est. Nullibi locum magis inveniunt conjecturæ, quàm in disputationibus; suspicemur igitur tantisper, etsi aberremus à scopo, corrigendi ab Opponentibus. Vegetabile regnum quot offert spicula, metallicis mitiora. Carduorum spinæ, atque aculei quibus passim ab Opificibus serica tractantibus fila usibus adhibentur? & quanta plantarum series est, acutas, asperas, scindentesve partes nobis offerentium. Etsi vel solas frumentacearum plantarum familias perlustremus, quam varias earum spicæ aristas pungentes, asperas, subtiliter scindentes offerunt; non Hygrometris saltem inservientes, sed forsan colligatis scitè aristis tali scarificationi haud adeò inidoneis, merenturque in hanc rem considerationem nostram hordei ac secalis spicæ, non exclusis aliis. Sed non libet palpare in tenebris, vel suspicari, breve tempus rem edocebit, erunt ex discipulis, qui pretiosum arcanum jam cognitum haud satis celabunt, si quà materiam

ſuam rarum non fuerit; dicentque cum Columbi æmulis, iſta & nos potuiſſemus detegere proprio Marte, regeret verò meritò Inventor Columbi, ovum in apice ſtatuentis, reſponſum.

Theſ. VII.

Situs corporis varius repoſitionem inteſtinorum in Hernia juvare plurimum poteſt, etſi non ſemper uti eo liceat.

TAm truculenta eſt inteſtinorum in Hernia prolapſorum, quam vocant incarceratio, ut mereantur optimè de publico, qui conferre aliquid ad faciliorem efficiendam repoſitionem emoti inteſtini ulla ratione queunt. Inunctiones, Cataplaſmata, ſacculi, fomenta laudem merentur, ac ſunt notiſſima. Id verò mireris forſan, quî tantùm nonnulli quærere velint præſidii in adjuvanda reductione prolapſi inteſtini in Sectione venæ, quam & commendant admodùm largam, imò ad deliquium uſque inſtituendam, eo ſcopo, ut tenſæ partes relaxentur; videtur verò hæc relaxandi partes tenſas methodus in ſtatu tam ancipiti parùm tuta, ob virium nimiam ſubductionem, ſcopumque hac via non obtinendum; Siquidem eo animo aliquam ſanguinis venæ ſectione ventilationem commendarent, ut inflammationi injiciant remoram, res ſpecioſiore niteretur prætextu, ac admitti ea moderatione facilius poſſet, per indirectum ſic futura utilis ad repoſitionem. Si quid corporis ſitus valeat conferre, uti omninò conferre poteſt, id eo nititur fundamento, quod tenſio abdominis muſculorum ceſſet, ac ſuo quaſi pondere inteſtina ad priſtinum urgeantur ſitum, vel & promptius opem ferenti cedant manui Chirurgi, aut propriæ. Docet id ſitus quem Chirurgi imperant Ordinarius lumbos elevans altius; conſentit quoque Celeb. D.

Winslow

Winslow Methodus, jubens ægros procumbere in genua cubitosque, pendente in terram capite. Namque & hîc obtinetur ſcopus idem, nihil in abdomine tenſum, nihil protrudit verſus inferiora molem inteſtinorum, quin potius ſitus iſte eam unà cum prolapſa portione ſurſum urget, compellitque. Utinam in triſtiſſimo ægri hac ratione torti ſtatu uti ſemper tali, aliove commodo ſitu liceret; ſi nec ſtrictura arctior fibrarum, nec inflammatio ſubſit, haud difficulter ſuccedit repoſitio, ac facilè omnem ſitum fert ægrotus, at verò ſi inflammatio urgeat, ſi irritata herniæ vicinia ſpaſmodicè ſtringatur, febrisque inardeſcat, viresque proſternat ægri, nil jam ingeniosè excogitati ſitus conferent, utpote non admittendi ſine periculo, ac ne tentandi quidem.

Theſ. VIII.

Ligamenta Hernias coercentia nunquam fida, tutaque ſunt, ſi Elaſtica lamina, obicem conſtanter in omni ſitu, motuque corpori applicante, deſtituantur.

PErverſa & incongrua Bracheriorum ſtructura querelis ægrorum perpetuis anſam præbet, efficitque non raro ut hernia in principio facilè cohibenda, cum obſtaculum loco affecto non ritè, ſufficienterque, ac conſtanter applicetur deterioris fiat conditionis, tranſitu ſemper ampliore, ac faciliore reddito; unde & id accidit incommodi, ut ægri arctius adducendo ligamentum ſæpè premant laceſſantque inteſtina non plenè repoſita non ſine dolore ac periculo. Ac dolendum quidem eſt ordinaria Bracheria pulvillum non in omni ſitu eadem & æquabili vi, niſuque blando applicare ad locum proceſſus, ita ut ſub inceſſu, aſcenſuque, & motionibus aliis,

recedat

recedat obex & aliquam deſcenſuro inteſtino relinquat egrediendi libertatem. Nec opus erat huic incommodo ponderoſis, craſſoque ex ferro ſtructis machinamentis obviam ire, qualia ſæpè non ſine moleſtia vidimus applicari, non robur hic, non pondus rem efficit, perficitque, ſed conſtans, firmiorque applicatio pulvilli ſeu obſtaculi inteſtini egreſſui cohibendo dicati ſub quovis motu ſituque corporis, obtinenda Elatere haud adeò robuſto inter binas ferreas laminas loro tenuiori facilè ſimplicique via, apprimendo verſus pulvillum, corpori nunquam non penitiſſimè ſic applicatum ſervandum. Niſi ipſum hoc à pulvillo deorſum tendens, retroque aſſurgens vinculum diſpliceat, tum enim illius vices ſupplebit chalybea lamina latior corio munienda, intus convexa, exterius quodammodo concava, corpori apprimè quadrans, annexoque loro corpus ambiens, annexo loco congruò ſcuto ſeu pulvillo à ſpirali lamina chalybea iſti juncta ſemper apprimendo corpori, imò &, ſi ſcuto jungatur Elater non ſpiralis, pro ventris varia tenſione ſola manus preſſione arctius, leniusve applicabitur ſcutum ſeu pulvillus ob denticulatum quaſi obicem ſeu rotulam. Iſta verò modis innumeris combinare licet, ac commodius jungere.

Theſ. IX.

Amputationes membrorum ſimpliciori via & Enchireſi nixæ præferuntur operoſioribus, etſi magis ſpecioſis.

NOlumus Hiſtoriam incrementorum hujus operationis recenſere, conſtringimur enim anguſtia paginarum, dudum ea ad ſecuritatem, ſimplicitatemque majorem revocata eſt. Extulit verò caput nova Petri Adriani Methodus multorumque tulit calculum, quod crederent, & operationem & curationem breviori tempore abſolvi, minorique apparatu fieri,

fieri, nec cariem metuendam esse ob servatam, truncoque applicatam carnem, nec tantos post operationem esse dolores, nec allabi ad vulnus aerem corruptorem sub deligatione, accedente membri artificialis applicatione faciliore, aliisque commodis. Tot tamen prærogativis non obstantibus nullibi ferè recepta est methodus illa, quod non omnibus applicari partibus queat, cum ex adverso quadret methodus ordinaria ubique nec duplici carnis incisione protrahatur in hac operatio, tutaque semper sit deprehensa. Idem forsan fatum erit Machinamenti Elegantis, inventi pro extirpatione mammæ, quod Inaugurali Disputatione Ultrajecti habita descripsit, depinxitque Nobiliss. D. D. Gerardus Tabor, Physicus nunc Hassiacus in districtu Biedencopf, attendi sanè meretur egregius modus, quo semicirculi circa cardinem mobiles circulumque sic formantes constringunt, ambiuntque arctius mammam cancrosam, ut agili Chirurgi manu conclusus intra duplicem laminam culter semicircularis in medio convexus, & aliquatenus cavè politus (pro complexu & exstirpatione intimiore mammæ cancrosæ) uno ducto resecet funditus mammam. Nemo negaverit viam hanc esse compendiosam, atque excogitatam multo ingenio, tempus verò docebit, an recepturi sint Chirurgi aliarum nationum Methodum novam, postquam recepta jam ad perfectionem insignem, majoremque jam simplicitatem reducta est. Nec dubites fore Chirurgos, qui malint libera uti manu, cultroque, quàm isto inter laminas constricto, atque ab iis directo; erunt forsan ex adverso, qui præferant instrumenti tutioris, mammam simul protrahentis atque elevantis, & firmiter stringentis usum, quod uno momento finem operationis faciat, moto circa centrum suum fixum una celeri circumductione cultro.

Thes. X.

Dolor membri amputati realiter & imaginariè simul perceptus non sufficit decisioni famosæ controversiæ circa triplex Systema commercii inter animam & corpus.

PRæcedens thesis hanc nobis suggessit inter scribendum; cum enim perpenderemus, eo etiam ex capite Adrianeam illam amputandi rationem, quæ carnium portionem trunco applicandam relinquat, receptæ Methodo à nonnullis præferri, quod ea mediante facilius evitetur molestum illud ac mirabile symptoma doloris residui ac recurrentis sæpe parte diu jam amputata, & adhuc dolente, & dolente quidem contra omnem mentis aliter convictæ certitudinem. Verum enim verò Ruyschiana jam experientia contrarium docuit, doluisse ægrum pollice, membro licet hac via nova amputato; nec sufficit regessisse, minus ista methodo tendi nervos partis, quàm in altera, etsi enim id aliquo cum fundamento dici posse videatur ob conservatam carnis portionem, tamen dubium forsan adhuc fuerit, annon plus nervi hîc quam altera via patiantur, atque una experientia ratiocinio tali validior est. Cum, inquam, ista perpenderemus, rediit unà in memoriam, visum aliquando non nemini fuisse, singulare hoc phænomenon posse esse Lydium lapidem, quo triplex systema commercii animæ & corporis subire examen, unumque alteri præferri queat, si nimirum eorum aliquod vel clarius hoc symptoma explicet, vel planè cum eo consistere aliquod non possit. Influxûs systema videbatur rem explicare, cum in eo residui trunci nervi eandem pati queant oscillationem, quam in parte alias conceperant dolente, eamque ad animam per commune sensorium transmittere; cum ex adverso Occasionale systema vix ausit

aufit dicere, Deum in anima dolorem partis, quæ non amplius adſit, repreſentare vel excitare, nec in Harmonia præſtabilita evolvi poſſit in mente, quod non geratur, vel adſit in corpore. Fructraneam verò hanc ſpem & concludendi rationem eſſe facile oſtenſu foret, cum in quovis Syſtemate id repreſentetur in anima, quod in cerebri fibrillis ſpiritibusque evenit, non præcisè, vel immediatè quod in parte, cujus abſentia tum pariter evidentiſſimè repræſentatur unà cum dolore partis putatitio. Eſtque ea commoditas non exigua Medicinæ Cultorum, quod ſoliciti eſſe non debeant de hujus commercii mutui modo, rem ipſam indubiè ſtabiliente Experientia, quâ cum fidenter dicent, animam imperare corpori, corporis motus in anima percipi, ſicque cum Celeberr. Fontenellio non querentur, Leibnitii ſyſtema nimis eſſe ſubtile, ac, ſi id æquè ac occaſionale concidat, nullam ultra ſpem ſupereſſe detegendi mutuæ hujus actionis paſſionisque modi. Hæc enim Methaphyſicis in ſolidum relinquunt Medici de re ipſa certi. Luſimus & nos biennio abhinc in re ſeria, non alio animo, quàm ut eliceremus dubiis pleniores hypotheſium evolutiones, neque enim noſtra, quantacunque ſit ſimplicitas ſibi perſuadere potuit, quenquam facilè tria ſyſtemata conjunctorum in iſta ſectarum diverſitate. Phyſici phænomena ſua Medicis ſubminiſtrant, & cauſas illorum proximiores. Tirones igitur, qui profunda ſyſtematum non perſpiciunt, maneant in phænomenis certis, modum ſubtilem tranſiliant, ne novæ gignantur σκιαμαχίαι. Excellentiſſ. Stahlius cum Ill. Leibnitio ſerram illam aliquamdiu reciprocavit, deſtitit verò dein ab infructuoſo negotio gravioribus curis detentus; Leibnitioque vel ænigmata, vel Apophthegmata loquente Ipſius principiorum haud graris, conquievit feliciter lis iſta, ad Medicos ſe non transfundens, qui potius per ipſa principia illa moniti ſunt, ut deſiſtant ab operoſa via Mechanica, perquirendi fruſtra figuram minutiarum,

rum, physicasque & propiores sectentur causas. Monades, nov-antiquum illud κειμένον, Metaphysicæ relinquendum est. Si verò existiment aliqui Medicorum Filii, pertinere id omninò ad se, ut inquirant in Harmoniam præstabilitam, nec posse Elementorum loco admitti Monades censeant, illi hoc sibi imponunt inutilis oneris, ut teneantur ostendere operosè, Monades non habere locum, sed potius particulas materiæ minimas, figuratas tamen, elementa prima esse, hoc enim si egerint, vacillat Harmonia non solùm præstabilita, sed & Universalis illa Leibnitii priori amplior longè, sublimiorque, ac conceptu difficilior. Annon verò tutius est discentibus magisque proficuum subsistere in explicandis phænomenis Medicis in Elementis propinquis, seu in quæ corpora sensibiliter ac conspicuè resolvuntur, in particulis nempe salinis, sulphureis, aqueis, terreisque, indeque resultantibus aliis, unà cum interfluentibus aliis tenuissimis corporibus, cujuscunque dein figuræ fuerint istorum minima. Nec quicquam vetat quò minus Medicorum Tirones concretas ex his sibi concipiant molecularum figuras multivarias, hamatas, ramosas, cavas, cuspidatas, imò, quod alicubi legas, pro abstersione efficaciori scopales; quis enim phantasiæ ludenti hîc limites ponat? Etsi prudentiores malint ferè abstinere ab istis fictionibus prorsus incertis, cum advertant, vel ipsum Lewenhœkium, quo nemo in Microscopiorum usu penitius in intima corpusculorum penetravit, hærere in figura particularum Salinarum, aliarumque, confusum magis ista inquisitione, quàm edoctum de figura partium vera; Aspice insuper, ut fidem nobis habeas, si libet, in Erudito de Sulphure scripto Guilielminiano additam figuram, credas te videre caput Medusæ Rumphianum, vel polonicam plicam, aut nescio quid intricati, antequam legeris, repræsentare illam figuram unam sulphuris particulam, qualem sibi mente formavit subacti aliâs judicii Vir; quis verò in

punctulo

punctulo ſeu atomo ſulphuris iſtas tricas atque ambages non reſpuat? De illis verò Tironibus Medicis, qui ſubſiſtere malunt in cauſis phyſicis propioribus, evidentibusque phænomenis, verum erit quod de homine Cælibe, ac felice prædicat ultimum diſtichon jocoſi Epigrammatis, quod titulo Automedontis veteres allegant:

Ταῦτ' εἰδὼς σοφὸς ἴσθι. μάτην δ' Ἐπίκουρον ἔασον
Ποῦ τὸ κενὸν ζητεῖν, καὶ τίνες αἱ μονάδες.

Hæc doctus ſapies, Epicurum quærere fruſtra
Quà ſit inanè ſines, quæque ſient Monades!

 Clariſſimo

Clarissimo Domino Candidato

S. P. D.

PRÆSES.

CUm saluberrimæ artis Exercitio Chirurgicam adjungere Praxin habeas in animo, libuit ex isto potissimum Fonte disputandi materiem seligere. Prima mox Thesis momenti haud exigui observationem circa tendinosarum partium vulnera, eorumque siccitatem Emeticis debellandam continet, quam, ut monitum supra est, Excellentissimo Archiatro ac Seniori nostro commendavit eximiæ Scientiæ, solidæque Praxeos Vir, Regius Landavii Chirurgus, idemque Eminentissimi Cardinalis Rohanii invigilans Sanitati Dominus *D' OMERGUE.* Quàm verò volupe nobis fuisset excurrere latius in argumentum tam nobile, tam proficuum! At non permisere arcti queis constringimur hîc limites ampliorem rei gravis discussionem; imò nec secundæ Thesi, inoculationi adeò jam celebri sat spatii reliquere, ut quid de ea sperare

re liceat, ſpecialius potuiſſet diſquiri, ſi maximè calculum D. Julin attendamus, qui annotavit ex numero 475. iſtud tentamen ſubeuntium ſub finem anni 1723. in Londinenſi urbe, novem fatis conceſſiſſe, ac in aliis viginti novem fruſtra id fuiſſe tentatum. Quàm enim ratiociniorum hîc fœcunda foret ſeges! Cum notabilis adeò ſubjectorum operationi novellæ ſubmiſſorum pars fruſtra ſuſtinuerit inſitionem puris ac eluſerit proin præcocia hominum morbos pro lubitu moderari conantium tentamina. Et quid quæſò novem illi pueri, qui artificialibus variolis extincti ſunt infeliciter, timidioribus ſuggerent ſcrupuli, atque hæſitationis haud omninò intempeſtivæ, aut exſibilandæ? dubitabunt enim tales non ſine ſpecie probabilitatis, annon relicto naturæ negotio, ac providentiæ divinæ unicè transſcripto, novem iſti homines mitius potuiſſent variolis attingi, iisque minori cum periculo defungi? Noſtrum verò non eſt illis vel ſcrupulos, vel fiduciam imprimere. Erat potius animus evagari in hunc campum latius, pluraque futuræ praxeos Tuæ attingere objecta; oſtendere Hydroceles, ac tumoris ſcroti hydropici tum quà

genesin indolemque tumoris, tum quà medendi methodum differentiam; pensitare altius osculi uteri interni situm in partu nunc directum, nunc distortum, ac variè obliquum, non minimæ in difficili partu consequentiæ, ac unà reflectere mentem ad graviorem adhuc partûs obicem, qui in ossis innominati prava conformatione, Ileique ac Ischii, & pubis ossium in formanda pelvi ac magno foramine vitiis consistit, & ad quem non satis forsan semper in casibus specialibus attendi, suspicari quis queat. Quis verò istum tam vastæ artis oceanum exhauriat? Contrahenda sunt vela, cum vel ista abundè sufficiant discursui Inaugurali, Tuæque Eruditioni publicè demonstrandæ. Eadem sanè limitum chartaceorum arctitudo exclusit seriem numerosam observatorum ex amplissima praxi Honorat. Parentis Tui, D. *JACOBI BALTHASARIS SIMONII*, Chirurgi Jurati dexterrimi ac benè meriti, Cui æquè, ac Tibi honores istos, ac gaudia gratulamur! Jubeat verò illa vobis esse perennia Deus Ter Optimus, Maximus, Cujus Te gratiæ, providentiæque sub ipsis praxeos auspiciis impensè commendamus.

Vale!

